

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foala Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a două-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Antanta în pețite.

Când îl paște pe om soartea rea, umblă să se însoare. În starea asta desnădăjduită se află și antanta. Nu-i vorba, pețitor frumos și bogat, bun de gură, cum nu-i altu pe lume, țănoș și arătos, plin de încredere, că va fi primit în ori-ce casă cu brațele deschise. Se știe însă, că feciorul, pe care nu l'a luat o fată, nici mama pădurii nu se mai uită la el, de ar fi îmbrăcat în aur și argint. Desnădăjduit aleargă bietul dintr'un sat în altul, lătrat de câni, răs de babe, trăgânduși pălăria pe ochi, ca să nu-l cunoască lumea. Flăcău tomnatic și n'ai ce-i face.

Povestea asta e ușor de priceput. În neputința de a-și dovedi bărbăția pe câmpurile de luptă antanta, a început ca să-și pețească ajutoare dela neamurile mai mici din peninsula balcanică, învârtindu-se, mai întâiu, în jurul Bulgariei, care i-a întors însă spatele și făcând apoi ochi dulci și trimițând cărți de dragoste Greciei și României. Pentru aceasta a hotărât antanta să trimită în Balcani pe lordul Kitchener, cel mai în-sămnat alcătuitor de armate, pe care l'a avut Anglia, ca cel puțin slava lui de om temut să-i înduplece pe Greci de a-le face pe voie. Insoțit de ministrul francez Denys-Cochin, marele pețitor s'a înfățișat la Atena, unde cu făgăduieli și amenințări a încercat să atragă pe Greci pentru mai ușoara înfăptuire a planurilor antantei. Atena i-a ospătat bine, le-a dat vin dulce de Samos, i-a preamărit și i-a purtat de nas cu făgăduințe goale. Mult nu a putut să isprăvească nici domnia-sa. Cu asigurări de prieteuie și cu străngeri călduroase de mâni a părăsit mărețul lord capitala grecească, apucând drumul către Italia, ca să-și încerce și acolo norocul.

Toată lumea era curioasă a ști, ce va fi avut să se întăleagă lordul englez cu Italianii. Firește va fi cerut să trimeată trupe în ajutorul Sârbilor și să declare războiu Germaniei. Italia e mai apropiată de câmpul de luptă al Sârbilor, are oaste mai număroasă și ar fi în interesul ei sa-și apere bine țărmurii Albaniei, care sunt cu drept cuvânt, porțile Italiei. Așa îi va fi spus regelui Italian lordul Kitchener. Până acum însă nu știm, ce răspuns va fi primit Englezul nostru din partea Italiei, căci după cum se zvonește prin gazete, s'a și întors îndărăpt acasă în patria sa.

Telegramele mai nouă aduc, de fapt știrea, că Italianii au dus în Albania până acum vre-o 50 mii de oameni. Aceștia ar avea să dreagă drumurile muntoase și nămolose și astfel să adune rămășițele armatei sârbești, pe care ar avea să o și hrănească.

Acest fel de-a peți al antantei ne este de mult cunoscut și nu poate stârni, decât milă și răs, căci izbânda deplină se câștigă nu cu vorbe frumoase, ci cu fapte de bărbat în deplină putere.

Cine poartă vina războiului?

„New-York Herald” publică un articol cu titlu de mai sus, datorit unei persoane însemnate. Se zice că ar fi Lansing, ministrul de externe al Statelor-Unite.

„Războiul de eri a învrăjbit marile puteri europene, cari se năpustesc, una asupra celeilalte, cu o furie nemaipomenită. Dacă am întreba chiar luptătorii de ce se bat, ei înșiși nu ar putea răspunde.

Cu toate aceste, războiul a fost de trebuință. A fost mai ales necesar că a desvelit toate goliciunile lumii, toată cultura și falșa civilizație. Războiul acesta a arătat în adevăr pe omul sălbatic și pe bărbatul răsbunător.

Se zice că unul dintre luptători ar fi vinovat, pentru deslănțuirea măcelului. Eu cred că ambele părți sunt vino-

vate. Totuși vina izbucnirii războiului în parte o poartă Germania și Anglia.

Germania poartă vina fiindcă a declarat războiul, și nu a așteptat să vadă desfășurările diplomatice. Are însă scuza în faptul, că prin declararea războiului, prin lovitura repede a dorit să câștige biruința. Aceasta însă nu poate fi o scuza pentru declararea războiului.

Anglia poartă vina, fiindcă dacă dela început nu căuta să se folosească din războiul acesta prin politica ei sovăitoare, — el nu se declară. Dacă Anglia ar fi făcut declarații Germaniei, că va sări în ajutorul Franței, dacă va fi atacată, Germania nu mai pornea războiul.

Dar dacă nu izbucnea acum războiul, el venea mai târziu. Pregătirile extraordinare ale tuturor statelor europene, trebuia să se isprăvească.

Totuși două idei principale sunt motivul acestui războiu.

Una o ține Anglia și cealaltă Germania.

1) Trebuința cea mare a Angliei este ca să fie stăpâna mărilor. Atotputernicia Angliei peste comerțul lumii, era amenințată prin declararea de război Rusiei. Ea credea, că prin flota ei, va putea da lovitura cea mare Germaniei surprinzându-i flota nepregătită de luptă. În așa fel se prezenta una din cauzele războiului.

II) Germania la rândul ei, voia să-și îndeplinească politica ei, arătată așa de bine în broșura Nordkap Bagdad (Polul nordic-Bagdad) din care rees scopurile germane. Această dorință de atotputernicie caută să nimicească, înainte de toate, Anglia.

Pentru ajungerea acestui scop Germaniei îi sta în cale Balcanul. S'a ivit însă ocazie ca Serbia să poată fi înfrântă, Bulgaria câștigată, iar Turcia prefăcută în colonie germană. Și războiul se declară.

Acum putem vedea că scopul Germaniei este în parte împlinit, putând avea linia directă Berlin Bagdad și putând amenința comerțul și industria Angliei, în chiar coloniile ei.

Dar socoteala germană n'a prevăzut un fapt. Și anume, greșeala socotelei, că Anglia va rămâne neutră, nefăcându-i piedeci, înaintea ajungerii scopului german. Credea că Anglia nu va prevedea planurile Berlinului, dar a fost lovită asupra tronului. Planul Germaniei de a da lovitura cea mare în Indii, a fost apărut de Englezi, mai ales prin alianța cu Japonia,

Aceste două politici sunt cauzele principale ale războiului.

Cauzele mici: putem spune că sunt panslavismul, dorul de viață națională independentă, dorul Franței, și altele, dar cari n'au însemnătate și nu pot fi hotărâtoare în începutul groaznicului flagel.

Odată arătați principalii vinovați, caută fiecare să arunce vina asupra celuilalt, fiecare se grăbesc acum, când au văzut grozăvia făptuită să dorească pacea.

Să nu se creadă că svonorile de pace cari umblă nu sunt alimentate și răspândite de Germania și Anglia. Ele au interesul să grăbească pacea, dar în așa fel, că să nu se știe, că vre-una din ele o dorește.

Statele-Unite și țările neutre, nemai putând privi nepăsătoare măcelul și știind dorul de pace al fiecăruia dintre beligeranți, au datoria să intervină pentru potolirea focului.

America și-a făcut datoria și o Europă neutră trebuie să și-o facă pe a ei. Până acum în cercările înaintate, au un oarecare succes, cel puțin manifestarea dorinței beligeranților că doresc pacea.

Incepătorii acestel idet, Papa, Spania și Statele-Unite, cu toate greutatețile cari le întâmpină, nu trebuie să desprezeze și să caute mai departe, ca să obțină rezultatul final al străduinței lor: pacea mult dorită

Interviewul dlui Take Ionescu.

Arad, 3 Decembrie.

Tavernier, corespondentul ziarului „Le Temps” din Paris, aflând că dl Take Ionescu va vorbi la Iași despre obârșiile diplomatice ale tratatului de alianță între România și Austro-Ungaria, a intervievat pe fostul ministru. Dăm după Românul din Arad și noi acest interviev.

— Acest svon e adevărat. Cunoscând din izvor absolut sigur obârșia acestui tratat de alianță, eu cred că e timpul de a o face cunoscută poporului român.

Alianța austro-română se datorește unei amenințări din partea Austriei, aproape ca cea adresată Serbiei în 1914. Războiul ruso-turc din 1878 întunecase gândurile noastre și ne mărise stima proprie; increzuți de aci înainte în forțele noastre, încercăm deșteptarea unității naționale cu mai multă vigoare ca ori și când. Aspirațiunile naționale n'au mai fost observate. În acest timp însă, în sufletul românesc se produse un alt sentiment, ce nu se potrivea cu proiectul unei Români mari. De fapt e limpede, că Românii nu pot vorbi de unitate națională, decât numai dacă sunt în legătură strânsă și sinceră cu Rusia. Inșă chestia Basarabiei, abia amorțită, atât la Ruși cât și la Români, creisă la noi o atmosferă de neîncredere și de temere. Austria, simțind, că momentul de a nimici în germene idealul românesc e aproape, începu o serie neîntreruptă de șicane, ce faceau viața guvernului român de nesuferit.

Un incident neînsemnat, dar bine exploatat, făcu să se răstoarne vasul: la banchetul din Iași, ce urmă înăugurării statuei lui Ștefan cel Mare, un senator vorbi despre „perlele cari ar mai lipsi coanei lui Ștefan”: acestea erau Basarabia și Bucovina, peste cari a domnit odinioară Ștefan cel Mare. Rusia nu reagă la aceasta, ea nu caută ceartă cu noi; Austria, din contră, pândindu ne, se folosi de acest prilej și cu toate scuzele noastre cele mai largi, se arată supărată, „România, — zise ea, — urzea planuri contr

integrității imperiale”, deci îi ceru garanții. Ion Brătianu, surprins și disperat, călători în anul 1882 la Berlin, cerând principelui de Bismarck sprijin.

Aflându-se cu Rusia în relații reci, nu putu alege mult; Franța își păstră rezerva deplină; Anglia, inspăimântată de pericolul rusesc, inclină mai mult spre Germania, iar Italia era aliata Austriei. Bismarck, cu asprimea sa obișnuită, declară, că el nu ne poate apăra contra Austriei; pentru a înconjura însă pericolul, ne sfătui a propune Austriei alianța noastră care să servească ca garanția credinței României. Ion Brătianu comunică regelui Carol această convorbire dela Berlin, cerând monarhului său, să călătorească sub un pretext oarecare la Viena. Regele, temându-se de ceva rău, n'avea decât să facă această călătorie, însă silit.

La Viena, cu toate că era oaspele împăratului, fu primit cu o vedită răceală; în sfârșit el propune alianța, — după aceea totul se schimbă. Intre cabinete se începură negocierile: Românii voriră o alianță atât cu Austria cât și cu Germania, — aceasta însă ceru ca România să se alieze numai cu Austria. Brătianu insistă și negocierile se învoiră în sfârșit la o alianță cu Austria la care se alipi Germania. Italia, se alipi și ea, când intră mai târziu în alianță întreită; Germania spera, că tratatul va rămânea în secret. Bismarck crezu, că Rușii în aceasta n'ar vedea o provocare, — el nu voi să creeze raporturi dușmănoase cu Rusia. Mai târziu, când și Italia intră în alianță, Brătianu, simțind tot mai mult cât de grea va fi conlucrarea Românilor cu Ungurii, ceru, ca în caz de război alături de armata română să fie și soldații latini, „astfel, zise el, nicidecum n'ar putea porni soldații săi”.

Se hotărî ca în caz de război, Italia să trimită 40,000 de oameni, cari să lupte alături de armata română.

Alianța între România și Austria a fost deci impusă de Austria. Fără această alianță, probabil că Austria ar fi atacat România înainte cu 30 de ani, întocmai cum a atacat Serbia în 1914.

Această alianță fu reînolită totdeauna, ea a dominat politica României, fără de cazul de acum doi ani, când România s'a aflat alături de Serbia, contra Bulgariilor sprijinită de Austria. Această încercare de emancipare a României speria și nelinști Viena; ea a fost una din cauzele cari au împins Austria în nesocotinta din 1914.

Marea greșeală a politicianilor români este, de a fi rămas și mai departe în această alianță mai cu seamă atunci, când ea și-a pierdut rostul de a mai fi: garanța contra zdrobirei. După conclusia întreitei înțelegeri, era sigur că echilibrul forțelor a fost restabilit: alianța contra naturei devenia deci mare greșeală. Fără îndoială că acestei alianțe se datorește un mare număr din greutatețile de astăzi. Mulțumită ei și-au făcut atâtea ofițeri români studiile lor în Germania și în Austria, fără de a fi de vr'un folos pentru armata noastră. Mulțumită ei n'aveam noi nici artilerie, nici infanterie, nici artilerie de munte, nici sortificații în Carpați, nici fabrici de muniție, nici fabrici de arme.

Eu nu voesc a insista mai mult; nu voesc să acoper neglijența nefericite a țării mele. Îmi propun numai a descoperi un colț al istoriei noastre, care explică marea muncă împlinită deja din August 1914. Restul nu mai voesc a-l povesti; eu mă mulțumesc a spune compatrioților mei care este datoria noastră și spre ce catastrofă alergăm, dacă refuzăm de a o preveni.

Dacă Austria deja de 30 de ani ne-a putut impune o alianță, care nu numai ne obligă a renunța la tot viitorul, ci ne impune și acum

scălvăia, care va fi mâne situația noastră față cu o Austria victorioasă și în care Maghiarii vor fi atotputernici? Eu știu, că aliații nu pot să nu învingă. Și dacă este mulțumită astfel iubirea de libertate și demnitatea umană, patriotismul meu românesc însă nu-i satisfăcut.

*

La aceste destăinuri le-a dat cea mai aspră desmințire dl P. P. Carp, fostul ministru prezident, în gazeta sa „Moldova”.

Vor trece trupe rusești prin România?

Părerile gazetelor germane. Ce spun ziarurile franceze? — Nota puterilor centrale către România. — Declarația guvernului român. Rușii au făcut pod peste Dunăre.

Ziarul german „Deutsche Tageszeitung” publică un articol în care talmăcește cum vrea să treacă în Bulgaria armata rusă hotărâtă contra Bulgariilor, pusă sub comanda lui Kuropatkin.

Sunt două căi, anume prin Marea neagră sau prin România. Aceasta din urmă cale corespunde mai bine Rusiei. Aceasta trecere va fi premersă firește, de obișnuitele promisiuni și amenințări. Pericolul la care se pune în acest caz România, este foarte mare atât din punct de vedere economic cât și din cel politic. Față de uneltrile din România și față de încercările de apăsare făcute prin toate mijloacele de Quadruple, trebuie urmărite cu atențiune desfășurarea întâmplărilor.

Ziarul atrage atențiunea asupra unui articol din „Le Matin” care arată scopurile Quadruplei. În acest articol se spune că linia de legătură Hamburg-Costantinopol poate fi închisă în modul cel mai tare între Üsküb și România și aceasta trebuie să se întreprindă din partea sud-vestică și ostică a peninsulei balcanice.

Prin aceasta „Le Matin” spune pe față, că folosul militar al Quadruplei se bazează nu numai pe trecerea de trupe prin Grecia cât și pe o trecere prin România.

Autorul articolului socotește deci în mod limpede cu faptul, că România va permite trecerea de trupe ruse cu sau fără un protest formal.

Cu cât trece mai mult timp până când armata rusă va bate la porțile României, cu atât mai mult Românii trebuie să și dea seamă în mod lamurit de care parte să află interesul lor și din ce parte România este mai mult amenințată de vre-o primejdie. Chiar și Românii iubitori de Ruși trebuie să recunoască, cumcă nouile încercări ruse pot scăpa Serbia tot atât de puțin ca și încercarea dela Salonic, însă că aceste încercări ruse, dacă se fac prin teritoriul român, vor duce țara și poporul român într-o situație groaznică și vor primejdi foarte mult viitorul lor.

În ziarul francez „Excelsior”, dl Louis Bacqué, după-ce discută ținuta celorlalte state balcanice, vorbește astfel despre România:

— În România ministrul Brătianu vrea cu orice preț să menție neutralitatea, el nu vrea să piardă decât puțin; ar fi gata la o acțiune „dacă aliații ar însămna o putere în balcani.”

Trebuie să se lamurească ce se înțelege prin aceste cuvinte, spune ziarul francez. Prințul de Hohenlohe, întors de curând dela București, a spus că Rușii n'au cerut României să lase libera trecere a armatelor țarului pe teritoriul ei. Trebuie să presupunem însă că se urmează tratative în privința despăgubirilor ce s'ar da în cazul unei astfel de întâmplări.

O foarte puternică parte a opoziției române e gata să interviev îndată și cere zărnit mobilizarea. Aliații ar putea — fără îndoială — să se înțeleagă cu România, dacă i-sar da des-

păgubiri destule și s'ar hotărî intrarea în scenă a armatelor române. Puterile înțelegerii trebuie să se grăbească, ca să nu vadă mai apoi că și aici au întârziat.

Correspondentul din T.-Severin al ziarului „Ziua” comunică următoarea știre ziarului său:

— Din Orșova aflu că guvernul austro-german a cerut zilele trecute guvernului nostru lămuriri cu privire la svonorile din presa Quadruplei la intențiunea Rușilor de a trece armatele lor hotărâte a lupta contra Bulgariei, pe Dunăre sau prin Dobrogea.

Guvernul nostru a răspuns imediat că svonorile acestea nu sunt întemeiate!

Cabinetul dlui Brătianu se bucură azi de deplina încredere a suveranului, cu care se află în cel mai bun acord. Pentru ca ținuta României să se schimbe, trebuie ca situația în Balcani să se schimbe, sau cabinetul, care ar veni în locul celui de azi să creadă că poate să-și ia răspunderea unei intervenții armate, cu toată opunerea numărului și disciplinului partid liberal care s'ar pune în contra oricărui guvern cu gând de intrare în războiu.

Deoarece guvernul Brătianu are o mare majoritate în parlament, este limpede că numai o revoltă populară ar putea să determine o schimbare de guvern. Este posibil aceasta, cu stare de asediu votată de Cameră, și pe care guvernul Brătianu ar putea s'o aplice dintr'un moment într'altul?

Un om din partidul liberal, prieten al dlui I. Brătianu președintele consiliului a spus:

— Nu trebuie să credeți că Brătianu este pentru neutralitate cu orice preț. Dacă aliații ar fi debarcați la Salonic, acum două luni, astăzi România ar fi în războiu. În gândul său, Brătianu ar fi fericit să fie chemat să mărească hotarele României, al cărui creator a fost, în mare parte tatăl său. Intre Brătianu și ceice voiesc războiul nu este decât o deosebire de plan și de căutarea momentului favorabil.

— În adevăr pentru ca se poată cu succes propune, cui de drept, îndeplinirea războinică a creșterii naționale, pentru ca cei doi conducători supremi politici al țării să fie de acord în hotarele războiului, cum a fost în tot timpul pentru ținerea neutralității, trebuie ca Brătianu să se simtă susținut de marea majoritate a țării, și ca situațiunea frontului balcanic să se prezinte așa încât să înlesnească, în interesul comun încercarea României.

Brătianu nu se va mișca decât când va fi sigur că nu se aruncă într'o întâmplare goală.

— Ca să pregătească această situație în Balcani, este treaba aliaților. Să debareze repede și să se puie pe lucru. Războiul european care are de scop cucerirea punții care unește Europa cu Asia-centrală, cu India și China, este pus acum pe adevăratul său teren geografic. Pentru luarea acestei punți s'a luptat în Flandria Polonia. Scopul acestui războiu e Constantinopolul. Cine pune mâna pe Constantinopol a învins.

— Toți dorim victoria aliaților și ne vom da pe partea lor, îndată ce ne vor deschide drumul spre Balcani. Pentru aceasta trebuie aliații să alerge și să scape armata sârbă. În ziua când aceasta va fi strivită, vor trebui trimiși 300 de mii de oameni ca să-i ia locul.

— Azi aliații nu pot să sootcască decât cu neutralitatea României.

Intervenția României este un dor care se va putea împlini numai grație unei apăsări a opiniei publice a țării, dar mai ales grație unei acțiuni rezepe și feroce a aliaților din Balcani. — (Mold.)

La Sofia se crede ca ceva cu neputință că țarul Rusiei ar fi avut la Reni o întâlnire cu regele Ferdinand al României, dar, că, această întâlnire, nu ar fi avut rezultatul

care era de așteptat că adecă România să-și schimbe ținuta. În împrejurările de azi la Sofia se consideră cu neputință câștigarea României pentru cauza împătritei înțelegeri.

„Neue Züricher Zeitung” află din Milano: Lui „Corriere della Sera” i-se anunță din București, că după informațiile ziarelor românești primite din partea comisiunii românești la Petrograd, guvernul rus a primit trecerea de munițiuni și mărfuri prin Rusia, cari sosesc dela puterile împătritei înțelegeri, pentru România.

La peninsula Kola, portul rus pe unde sosesc munițiunile și pe malurile vecine, se lucrează cu mult zor la îmbunătățirile portului, pentru a facilita situația navigației comerciale.

Dar transporturile se vor putea face de abia prin Ianuarie.

Direcțiunea generală căilor ferate române a trimis un ordin stațiilor din toată țara prin care oprește transportul mărfurilor în pachete. Un alt ordin, cere stațiilor să aibă pentru aceste transporturi o aprobare specială a serviciului mișcării.

De fapt însă aceste transporturi au fost oprite, iar stațiunile au început să lucreze la inventarierea tuturor pachetelor depuse pentru export.

DEPEȘI.

250 mii Sârbi în Albania.

Rotterdam. — Se telegrafiază din Londra: Știrile ce au sosit din Atena adevărese informațiunea ziarului „Star” că armata sârbească a părăsit deplin Serbia. Armata sârbească se retrage pe trei drumuri spre Durazzo, Scutari și Albania inferioară. Retragerea întâmpină mari greutăți din cauza gerului. Sârbii duc cu ei o parte din tunurile lor de câmp și de munte.

Cu armata sârbească se duc toți tânărții din Serbia între 15 și 17 ani, cari sunt ținuți deja sub disciplina militară, ca la timpul său să fie întregite cu ei golurile din armată. Cam 250 mii oameni emigrează spre Albania.

Aceștia vor ajunge să se împreune cu rămășițele armatei sârbești deabia în decurs de o lună. Situația Sârbilor ar deveni foarte critică dacă armatele bulgare i-ar urmări.

Pregătirile Rusiei împotriva Bulgariei. — Acțiunea Ententei în Balcani.

Milano. — „Secolo” primește următoarele date despre pregătirile rusești împotriva Bulgariei: Comandantul va fi generalul Kuropatkin și Radko Dimitriev va rămâne la Riga atâta timp, până când Rușii cred sosit timpul ca Radko Dimitriev să intre în Bulgaria cu scopul de-a lua conducerea Bulgarilor dornici de a lupta în contra armatei germane. Acest plan nu este însă decât de a două mână. Fapt este că sub comanda generalului Kuropatkin o armată de 150.000 este adunată în Ismail și Kilia, la malul rus al Dunării de către frontiera română, și alte 150.000 concentrați la Odessa. Planul este că acțiunea să pornească în același timp pe uscat și pe mare. O a două diviziune a flotei rusești și submarinele vor bloca Varna și Burgasul și'n același timp se va urma acțiunea Italianilor din direcția Albaniei și a Francezilor și Sârbilor de către Vardar și Monastir. Acesta este

planul generalului Sarrail pe care-i așteaptă înainte de a intra și el în ofensivă.

Berna. — Orașul Reni de pe malul Dunărei este transformat într'un puternic lagăr de războiu, Șirele întregi ale vapoarelor rusești de transport așteaptă signalul pe tru ca să ducă trupele rusești la locurile lor necunoscute de destinație. Comunicația dintre Reni și Galați s'a întrerupt cu desăvârșire.

Franta înrolează contingentul 1917.

Paris. — În ședința de Marți a camerei franceze s'a desbătut proiectul despre înrolarea contingentului 1917. Ministrul de războiu Gallieni, a declarat cu acest prilej că e deplin înțeles cu Joffre că cererea înrolării contingentului 1917 e numai o măsură de precauțiune, care trebuie votată. Chemarea nu înseamnă, că contingentul 1917 va fi trimis imediat în front, ci e de lipsă ca acest contingent să fie instruat timp mai îndelungat și cu multă îngrijire, ca să poată sta gata pentru orice eventualitate. Ministrul Gallieni face apel către cameră ca să-i pună la dispoziție cât mai curând acest contingent, care să stea gata în primăvara anului 1916, când în înțelegere cu aliații și dacă vor permite întârzirile și înarmările Franței, să facă o sfortare hotărâtoare. Ministrul a asigurat camera, ca se vor lua toate măsurile pentru cruțarea sănătății acestui contingent.

Răspunzând la critica unui deputat, ministrul Gallieni a declarat, aprobat de întreaga cameră, că el nu cunoaște nici prieteni, nici rudeni, ci numai datoria. El a mai făcut declarații și prioritor la mobilizarea agronomică, al cărei proiect îl lucrează în înțelegere cu ministrul de agricultură.

Camera a votat proiectul despre chemarea sub drapel a contingentului 1917.

Luptele din Sârbia.

Colaboratorului lui „L'Oeuvre” i s'a dat prilej să vorbească cu generalul Verroux, șeful statului major al armatei condusă de Sarrail. Generalul a declarat că din cauza retragerii sârbești s'a impus retragerea și a trupelor franceze și engleze de pe frontul Strumița—Rabrovo și Krivolak. Trupele franceze s'au retras din față Bulgarilor pe țărmul stâng al Karasului în cea mai bună ordine, iar întârzirile ce le sosesc zilnic le va da puțința ca să provoace încurând schimbarea situației. Generalul a declarat că în curând vor apărea în Balcan două noi armate. „L'Oeuvre” crede că generalul a înțeles de sigur armata rusească și italiană, care vor pleca curând spre Balcan.

Sârbii se mai gândesc la ofensivă.

Milano. — „Corriere della Sera” anunță că centrul armatei sârbești a trecut în parte granița albaneză și se retrage spre sud pe drumurile din Albania, ca să se împreune cu celelalte furte sârbești în partea Dibra-Gostivar-Prilep-Kavadar și asigurată în spate și la flancuri să ia iarăși lupta cu mari sfortări. În același timp vor începe ofensiva și forțele franceze.

Acriunea Italiei în Albania.

Romă. — „Messagero“ anunță, că pare ca sigur că de acum înainte Italia își va îndeplini, după cum se pare, acțiunea sa în Albania asupra căreia Bulgaria a și început să-și arate aspirațiunile după cum și Grecia năzuește la dobândirea Elbassanului, Beratului și chiar a Valonei.

Ziarul spune, că cu toate că nu se pot tăgădui marile greutăți ale unei expedițiuni în Albania, mai ales când iarna este atât de aproape, totuși, cum Italia nu se poate lăsa de chestiunea Orientului, pare hotărât ca să intervină imediat în Balcani, desfășurându-și acțiunea acolo unde concursul său va fi mai folositor și mai repede, adică pe coasta albaneză, unde prezența ei este de lipsă, unde Italia are chiar un oarecare număr de trupe la Valona.

Italia este chemată deci să stabilizească podul între coasta Adriaticei și interiorul Muntenegrului și al Albaniei pentru o unire a trupelor sârbești cari, pare că se vor îndrepta către „Munții negri“.

Și armata germană a generalului Gallwitz luptă acum în Macedonia.

Lugano. — Ziarul „Corriere della Sera“ află din Salonic:

„Situția trupelor Ententei din Macedonia e foarte serioasă. Armata a doua bulgară, compusă din optzeci de mii de soldați amenință serios trupele anglo-franceze, între Prilep și Monastir luptă 5000 de Sârbi cu o armată bulgară de patru ori atât de mare. Distanța de acolo până la frontul francez e de 30 km. Se crede că Bulgarii vor răsbi pe acolo, tăind astfel drumul trupelor aliate. Primele regimente ale armatei lui Gallwitz au sosit la Üsküb. Înaintarea le este înlesnită prin restabilirea liniei ferate. Armata lui Gallwitz va conlucra acolo cu a treia armată bulgară. Generalul Sarraïl cu mica lui oștire nu va fi în stare să reziste puternicei ofensive germano bulgare și de sigur că războiul va trece și pe teritoriul grecesc. A doua armată bulgară înaintează pe valea Goștivar.

Trupele sârbești trec în Albania pe drumuri îngrozitoare, bătăcind în noroiu, trecând peste râuri de munte fără poduri. N'au hrană, frigul e mare și ninge mereu“.

Asediul muntelui San Michel.

Berlin. — Lui „Berliner Tageblatt“ i se anunță dela cartierul de presă al frontului sudvestic: De câteva zile atacurile italiene îndreptate contra muntelui San Michel înalt de 273 m. care închide partea sudică a orașului Gorița, sunt extraordinar de vehemente. La poalele lui se varsă în Isonzo râulețul Wippach. Zi și noapte tranșeele acestui munte sunt expuse granatelor și obuzelor dușmane. Italienii țintesc și asupra tranșeelelor din apropierea satului San Martino, și a celor din nordul râului Wippach. Aceste tranșee asaltate în linii întărite, sunt păzite de regimente stiriene, carintiene și unguerești. În toate contraatacurile și lupte desperate apropiate de până acum, au reușit să respingă dușmanul și să-și păstreze pozițiile bine întărite.

Primul tren Berlin-Constantinopol.

Constantinopol. — Duminecă 5 Decembrie n. a fost pus în circulație primul tren direct Berlin—Budapesta—Belgrad—Sofia—Constantinopol.

Importanța acestui fapt pentru situația în Balcani este de netăgăduit.

Gvernul român a vândut Germaniei 58 mii vagoane grâu.

Gvernul român a încheiat cu un consorțiu german pentru vânzarea a 58.000 vagoane grâu, pe prețul de 3500 lei vagonul, preț fixat de comisiunea de agricultori dela ministerul lucrărilor publice. Acest grâu va fi împărțit după tablourile fixate de comisiune și transportat cu vasele austro-germane. Condiția impusă de gvernul român e ca prețul acestor 58.000 vagoane grâu, care se ridică la 200 milioane, să fie plătit în aur, după ce se va scade couponul rentei române. Din vânzarea acestui grâu, Banca Națională va reține dela agricultori acionturile avansate pe grâne în valoare de 20 milioane lei. Acum se tratează cu acest consorțiu german pentru un nou contract de 50.000 vagoane grâu.

Perderile Sârbilor.

Sofia, 19 Noemvrie. — Trupele noastre își continuă ofensiva dincolo de Prizrend.

Dela începutul războiului cu Serbia la 14 Octomrie și până la luarea Prizendului, 29 Noemvrie am lăst sârbilor 50.060 prizonieri 265 tunuri, 136 chesoane de artilerie și aproape 100.000 puști, 36.000 obuze 3 milioane cartușe 2350 vagoane, 63 locomotive.

Pe frontul de sudvest, după ce am ocupat Kiteve și Krușevo am ocupat și orașul Brode pe drumul Kitevo-Prilep.

Pe frontul anglo-francez nici o schimbare.

Lupte pe mare.

În 3 Decemvrie crucișetorul nostru „Navra“ împreună cu câteva distrugătoare, au scufundat cu foc de artilerie în portul dela San Giovanni di Medua (Albania) trei vapoare mari, și două mici, precum și 5 corăbii mari cu vase, și patru mici în timp ce acestea transportau la țarm material de războiu. Un vapor în urma exploziei a fost aruncat în aer. Flotila noastră a fost atacată într-aceea foarte violent de pe țarm de aproape 20 tunuri, dar fără nici un succes.

Aproape de acolo vasul nostru de războiu „Warasdin“ a distrus submarinul francez „Fresnel“ făcând prizonier pe comandant, pe al doilea ofițer și 26 soldați.

O altă flotilă a scufundat în noaptea spre 23 Novembre un vapor armat cu 3 tunuri și o corabie mai mare cu vase și cu motor, amândouă italiene, încărcate, și fiind deja în drum dela Brindisi spre Durazzo. Cei cari au rămas în viață după scufundarea vaporului, între cari și 20 marinari, precum și întreg personalul corăbiei cu vase și motor, a fost lăsat liber.

Comandamentul flotei.

Noi amănunte despre pustiirea dela Gorița.

Cartierul pressei, 1 Dec.

Cu cât sunt mai zadarnice atacurile Italienilor cu atât e mai mare furia cu care se năpustesc asupra Goriței. Se vede că au de gând să nu lase piatră pe piatră din acest oraș. E groaznică înfățișarea ce-o prezintă orașul. Granatele aprinse sboară neîncetat asupra ora-

șului. Străzile sunt pline cu ruine de case, coperișuri, grămezi de cărămidă, mobile. Nici o fereastră întregă nu se mai găsește. Pe pereții ruinați ai caselor atarnă sârmele de telegraf, telefon și țevile canalizațiilor stricate.

Prin spărturile zidurilor pricinuite de granate ni se înfățișează tabloul locuințelor pustiite și părăsite cu mobile sparte, rupte, vasele făcute praful, hainele zdrențuite. Circulația de pe străzi e întreruptă de gropile adânci săpate de granate. Străzile sunt pustii, toate ferestrele, porțile și prăvăliile sunt închise. Iei-colo se mai zărește câte un omcare se adăpostește sub zidurile rămase îndată ce aude groaznicul vâjăit al unui granat ce sboară. În biserica capușinilor cădeau granatele în cursul slujbei. Călugărul Sabbas care servea la altar a dat răniților ajutorul dintâi. În munca lui de samaritean a fost grav rănit de o așchie de granat. Până când a fost cu puțință pompierii orașului au muncit din răspuțeri. Factorii postali și-au îndeplinit misiunea cu conștiință împărțind scrisorile în ploaia de granate.

Mulțime de edificii sunt stricate: palatul tribunalului, meseul Attems, colegiul Notre-Dame. Convitul Friulano.

Rânduri întregi de case sunt arse. În timpul din urmă Italienii împușcă Gorița nu numai cu tunuri de 26 calibru ci cu cele de 30 și jumătate. Străzile sunt presărate de cadavre și bălți de sânge. Rămășițele populației rămase în oraș, palizi și tremurând de foame și frică ies de prin pivniți și cu averea legată în cărpe fug și părăsesc orașul, dând ascultare sfaturilor aviatorilor italieni cari a treia zi după începutul bombardării au aruncat în oraș mii de răvaze de conținutul:

— „Fugiți de grabă, Gorița va fi aprinsă și bombardată“.

Prelungirea măcelului general este nefolositoare, spune contele Khuen Héderváry.

Lorzii englezi au ținut unele cuvântări lăta ce răspunde contele Carel Khuen-Héderváry în Revue de Hongrie.

Credința într'o Rusie nebiruitoare este un basm.

Cred că suntem aproape să atingem cea-ce ne-am propus. Am dărmat povestea unei monarhii austro-ungare care ar fi fost fărâmițată la cea dintâiu atingere cu o putere dușmană; am arătat, împreună cu prietenii noștri, că credința într'o Rusie nebiruitoare era deasemenea un basm născocit de înțălegerea. Austro-Ungaria a făcut dovada unei trăinicii care a zăpăcit pe dușmanii săi, și biruința ei asupra Rusiei n'a făcut de cât să le legiuiască dreptatea pricinei pentru care a pornit în războiu. Căci nici noi, nici Germania n'avem nici o mândrie cuceritoare; aliații ne-au silit să tragem sabia pentru apărarea întregității teritoriilor noastre. Dușmanii noștri din potrivă, și-au făcut tot felul de socoteli privitoare la ciopărțirea noastră, și primenind harta Europei, au tradat, ca să spun astfel taina ascunsă în fundul sufletelor lor asupra soartei ce ne-ar fi pastrat-o, — dacă ar fi fost biruitori.

Prelungirea măcelului obștesc este nefolositoare.

Teritoriile mari pe cari împreună cu prietenii noștri le-am cucerit trebuie să ne slujească să ne pue la adăpost împotriva putinței unei agresiuni viitoare asemănătoare cu aceea de care am fost victimă. Am credință că puterile Centrale au câștigat partida și că prelungirea măcelului obștesc este cu totul nefolositor.

Dacă însă ne vor sili suntem gata să urmăm lupta; dar cu nimic nu se va schimba neisbânda Quadruplicei.

Germanii nu s'au gândit niciodată să facă cuceriri în Franța.

Acelor cari îmi vor spune că Franța nu se consideră încă bătută și că Anglia, țara clasică a tenacității, a stăruinței — și a violenței, — înțeleg să ducă războiul până la cele din urmă

consecinți, voi răspunde că după părerea mea Germanii nu s'au gândit nici odată să facă cuceriri în Franța; numai în creierul stricat al vre-unui „patriot“ francez a încolțit zămisirea unei Germanii lacome gândind să atace integritatea teritorială a acelei țări. Fără să fiu constrâns — aceasta este părerea mea personală — Germania nu va cauta deci să dărâme Franța; precum naționaliștii francezi au ciopărțit sărmana Germanie, după ce a distrus „militarismul prusian.“

Anglia nu poate decât să piardă ducând un război până la capăt.

În ceea ce privește Anglia ea de asemenea — după părerea mea — nu poate decât să piardă ducând un război până la capăt. Dacă nu e încă cu desăvârșire biruită poate fi. Printre numeroasele visuri cari s'au spulberat la

sufierea realității „nebiruința flotei engleze“ nu este nici cea din urmă. Acest război a arătat că viitorul și chiar prezentul nu aparțin „dreadnoughts“-urilor, ci îndemânicilor submarine și dacă construcția vaselor uriașe rămâne privilegiul puterii, poate de asemenea și cel mai mic stat crea o flotă submarină, căci aceasta nu-i impune jertfe financiare prea grele. Superioritatea tehnice de care a dat dovadă Germania în războiul submarinelor a adus o lovitură de moarte acestei egemonii maritime de care Anglia era atât de mândră.

Căderea Egiptului și zguduirea împărăției din Indii.

Dacă se va încăpățina deci să nu admită libertatea mărilor și să prelungească lupta generală, nu va face decât să grăbească criza care o va costa Egiptul și va sgudui, în urmă, împărăția ei din Indii.

Flota rusească în fața țărmului bulgar.

Se știe, că și Rușii au bombardat odată portul bulgăresc Varna. Chipul de față ne înfățișează pe oficerii și soldații bulgari, cari cercetează zarea, unde s'a ivit flota ru-

tească, spre a o alunga apoi cu focul tunurilor așezate pe țărmure. Se spune cădouă vapoare mari și vre-o câte va mai mici a fost scufundate.

Voește ca să ducă lucrurile până acolo? Atunci lumea va lua parte la o privire istorică de o însemnată mare. Turcia care, odinioară, a rupt legăturile ce uneau Apusul cu Răsăritul, va ajunge factorul de căpetenie al unei reșezări a acestei legături, care va arăta în aceeași vreme renașterea unei lumi ce a fost... și, poate chiar, sosirea unei politici a cărei orientare a putea pune capăt măririi britanice.

Manifestul generalului Mackensen cătră poporul sârb.

Mareșalul german Mackensen a dat către populația din Serbia următorul manifest:

Sârbilor!

Ținuta dușmănoasă a regelui și guvernului vostru au silit armatele Germaniei, Austro-Ungariei și Bulgariei să intre în patria voastră. Am bătut armata voastră și am ocupat: Belgrad, Šobač, Valievo, Ujite, Ceceak, Cralievo, Cragujevač, Jagodina, Negotin, Alexinač, Uaicear, Cneajevač, Niš, Leșcovač, Vrania, Ūškub și Veleş iar acum ne apropiem de Novi-Bazar și Pristina. Vom continua lupta până când cele din urmă rămășițe ale armatei sârbe vor opune o împotrivire. Dar noi luptăm numai în contra armatei, iar nu în contra poporului sârb.

Cine nu se împotrivesc armatelor aliate, acela își are asigurate viața și averea. Deci, invit populația Serbiei, să se întoarcă fiecare la vatra sa și să-și urmeze mai departe ocupațiunea ce are, să se supună de bunăvoie măsurilor și poruncilor comandanților armatei, pentru ca în felul acesta după atâtea suferințe ale războiului să se restabilească din nou liniștea în țara voastră. Făcând voi aceasta vom oferi sprijinul nostru pentru ca să ajungeți la bunăstarea voastră de mai înainte și ne vom îngriji să întoarcem pagubele ce ați suferit nu din vina voastră.

Cragujevač, luna Noemvrie 1915.

Mareșal Mackensen,

generalisimul armatelor aliate ale imperiului german, Ungariei, Austriei și Bulgariei.

Iadul dela Isonzo.

Bombardarea Goritiei.

Cartierul presei, 24 Noem, 1915

Un subofiter italian, ajuns în captivitatea noastră ne-a spus următoarele:

Dacă până la 15 Noemvrie, nu vom reuși să ocupăm Goritza, vom începe s'o bombardăm.

Suboficerul prinsonier a avut dreptate. Italienii n'au reușit până la 15 Noemvrie să ocupe Goritza și acum în furia lor nemărginită, bombardează orașul. Am vorbit și cu un locuitor din oraș pe care bombardarea îngrozitoare l'a alungat din oraș. Mi-a spus, că la Goritza nici odată nu s'a dat canonade mai grozave decât acum. Impușcăturile de tunuri de mare calibru au fost direcționate din trei părți. La început le numărăm, când însă s'au sporit cu sutele nu le-am mai putut duce firul. Patru sute granate au căzut asupra orașului într'o singură oră.

Casuri întregi am avut părerea unui puternic cutremur de pământ. Casele se zguduiau din temelie, întregul orizont era un foc uriaș. Toată ziua munții Podgora, San-Michel și Sabotino au fost învăluți în nori deși de fum.

Nu numai canonada ei în cursul nopții violente, din direcția St.-Florian s'au dat și atacuri de infanterie. Italienii sau coborât pe șerpuitoare pentru ca să atace satul Oslavia. Printre vii, în aceste drumuri sunt risipite câteva case. P'aci s'au furișat Italienii până la opreliștile noastre de sârmă. Au reușit să ajungă până aici scutiți de negrul nopții, în momentul următor însă sunt luminați de un fulger. Ploaia nimicoasă de gloanțe și granatele noastre le mătură o parte a rezervelor. Noi și iarăși noi atacuri italiene în sfârșit reușesc să ocupe casele din marginea Oslaviei. Furtuna de granate al artileriei noastre pornește contra caselor stăpânite, iar infanteria noastră dă asalt de baionete. S'a încins un groznic măcel. Fiecare casă este apărată de Italieni. Ploaie de gloanțe

sboară din ferestre, de pe balcoane, din pivnițe. Impotrivirea ambelor forțe continuă cu îndârjire, până când învinge atacul nostru mai puternic. Cel ce rămâne în viață, rănit ori sănătos, este prinsonierul nostru. Tot atunci se dau lupte sângeroase și spre nord de Goritza, la Plava și Zagora. La sud de Goritza, pe San-Michel un regiment italian și-a pierdut toți oficerii, restul s'a retras în fugă.

Surprize engleze și franceze în Balcani.

Paris. — Un membru al guvernului sârb a declarat corespondentului din Salonic al lui Petit Journal, că Serbia se gândește să ia ofensiva îndată ce trupele franceze și engleze vor fi destul de tari în Macedonia. Primul ministru Asquit a adus pe cale telegrafică la cunoștință guvernului sârbesc că Anglia e hotărâtă să continue expediția. Franța și Anglia pregătesc în Balcani surprinderi cari se vor realiza în curând.

Concentrarea armatei bulgare.

Berlin. — In urma știrilor din ziarele franceze, comanda din Salonic a trupelor ententei a anunțat că întreagă armata bulgară este concentrată în contra frontului trupelor anglo-franceze. Pozițiile ocupate până acum de Bulgari sunt predate trupelor austro-maghiare.

Grupările trupelor sârbești.

Salonic. — Patru vase mari de transport au sosit ieri aici. Alte cinci vase cu muniții, aeroplan și automobile sunt în drum. La Monastir a început transitul munițiilor și tunurilor pentru armata sârbească. O parte a trupelor sârbești din Albania au fost alăturate trupelor de apărare a pasului Racianic. Bulgarii cari pe frontul nord-estic fac mari storbări alaltăeri au fost respinși în trei rânduri.

Germanii vor ajunge la Constantinopol.

Rotterdam. — Generalisimul Joffre a spus deputatului spaniol Salvetella următoarele declarații referitoare la situație.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 9 Decemvrie n.

Deschiderea parlamentului nostru, s'a făcut în 30 Noemvrie, cu care prilej s'a trimis o adresă cu urări de bine arhiducei lui Frideric, comandantul suprem al armatei noastre. Guvernul a înaintat spre aprobare un număr mai mare de proiecte de legi. Insemnăm diutre aceste legi, care dă dreptul autorităților, de a lua la lu crâile de oșboiu și berbați de 50 până la 55 de ani, cari însă nu se pot ținea în lucru mai mult de șase săptămâni.

Expoziția pictorului D. Cabadaieff. Duminică se deschide în Sibiu expoziția cunoscutului nostru pictor D. Cabadaieff în localitățile casei militare din loc.

Biroul Crucii Roșii din loc vinde prin lozuri un desen, care înfățișează pe vestitul nostru general **Herman de Kóvess**. Chipul se, poate vedea în prăvălia de flori Försth^l Str. Cișnădiei Nr. 24. Lozurile se pot compăra acolo, à 2 cor. Tragerea va fi în 18 Decemvrie a. c.

Monete de fer. „Neue Freie Presse“ anunță că după exemplu german, guvernele financiare austriac și ungar vor scoate și ele bani de fer. Deocamdată e vorba de bani de 20 fileri și în înțelesul acesta s'au și luat toate dispozițiile.

† Necrolog. Cu inima zdrobită de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și prietenilor

că prea iucitul soț, tată, socru și moș Aurel Millea notar al comunei Fofeldea după un moergav, și a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Marți în 17/30 Noemvrie a. c., la 6¹/₂, ora a. m., în al 54-lea an al vieții sale. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza spre odihnă eternă în cimiterul comunei Fofeldea, Joi, în 2 Decemvrie n., la orele 2 după amiază Fie-i memoria binecuvântată! Fofeldea, la 2 Decemvrie st. n. 1915. Jalnica familie.

Apele Dunării. — Apele Dunării crescând mult în ultimul timp au început să se reverse inundând terenuri întinse atât în România (între Brăila și Galați și în Delta) cât și mai ales în Basarabia. Aci ea s'a răvărsat pe o întindere de aproape 40 klm. și amenință să izoleze pichetele grănicerilor ruși. Trupele rusești din sudul Banilor s'au retras din cauza inundațiilor pe creștele dealurilor din apropiere.

Apel.

cătră familiile noastre fără de copii.

Nenorocirii copilași ai răposatei Ioana D. Budrală din Jina (comitatul Sibiu, p. u. Polyan), anume Vasilie de 1¹/₂ ani, Nicoiae de 7 ani, Dumitru de 11 ani și Pamfilie de 14 ani, acum în cap de iarnă, flămânzi și nap goi, cerșesc din ușă în ușă. O femeie de acolo, vădăvă și săracă și ea, care îi hrănește cu ce biată poate, mi-a cerut îndrumări și sprijin și ajutor pentru întreținerea și îmbrăcarea acestor nefericite și nevinovate ființe. Cum din nenorocirea noastră, ne lipsesc azilurile și orfelinatele și ne lipsesc și așezămintele proprii de a sări în ajutorul orfanilor noștri scăpătați, urmând esemplul atât de grăitori al conlocuitorilor noștri de altă naționalitate, cari de și au nenunțate așezămintele pentru adăpostirea celor bătuți de soarte, nu odată apelează la generositatea familiilor noastre, cari n'au fericirea de a avea copilași proprii: să se îndure spre acești copilași, cari le pot procura în parte mângâierea sufletească și creștinească, pe care ar avea-o dacă bunu Dzeu i-ar fi înzestrat cu copii.

Bunii și generoșii creștini, cari s'ar îndura să primească în creștere pe unul sau altul din acești copilași, îi rog ferbinte să binevoiască a mă încunoștința, lucru pentru care esprim de acum cea mai înaltă și adâncă simțită recunoștință.

Sibiu, 27 Noemvrie 1915.

Victor Tordășianu, exactor arcdih.

ECONOMIE

Nutritia vitelor pe timp de războiu.

Povara zilelor grele de azi, provocată de trebuințele înmulțite ale acestui războiu al popoarelor, însuflă griji și neliniște tuturor claselor sociale. Greutatea traiului zilnic apasă deopotrivă umerii orășanului, ca și ai economului, cu toate că acesta prin produsele lui ar fi mai chemat să ușureze viața tuturor.

Lipsa brațelor de muncă să simte pretutindenea, dar mai mult cu economia, așa că chiar acum, când ar fi cea mai bună ocazie de a-și primi o răsplata cinstită a muncii sale economul, trebuie să-și răstrângă cercul lucrărilor sale în măsură mare.

Intre astfel de împrejurări să impune mai mult de cât ori când o restrângere a trebuințelor la cele mai arzătoare lipsuri și o cruțare în toate. Aceasta și din cauza, că biruința trupelor noastre glorioase numai așa să va asigura, dacă le vom îmbia tot, de ce ele au lipsă în măsura recerută.

Intre multele trebuințe ale armatei aprovizionarea ei cu nutrețul necesar pentru cale de mare însemnată. Îndeosebi fânul de fânațe și ovășul sunt reclamate pentru miliție. Acestea deci trebuie înlocuite în economie cu alte soiuri de nutrețe ca trifoiul, luțerna, măzăricea etc.

Paiele, pleava și tulleii de cucuruz însă se pot folosi foarte bine mai cu seamă, dacă le știți pregăti de așa ca să fie gustoase. Diferitele paie e recomandabil a le tăia cu mașina mărunt și eventual a le opări. Tsiate și amestecate cu napitocați sunt foarte gustoase.

Pleava deasemenea să opăre și să amestecă cu napit.

Tuleii mărunțiți eventual sfărtați cu mașina, opăriți și amestecați cu alte nutrețuri apătoase să pot folosi cu succes.

Napii de nutreț sunt foarte buni pentru vaci de lapte și pentru îngrășatul vitelor, în-deosebi azi, când grăunțele sunt de lipsă pentru hrana populațiunii. Napii să se toace mărunț cu mașina, să nu se arunce în bucăți mari în iesle căci vitele ușor se pot îneca, ci să se amestece cu nutrețurile mai sus amintite mai adăugând și tărâte.

Cartofii astăzi nu pot figura, cu nutrețuri, cel mult pentru porci în măsură mai restrânsă întrucât ei sunt de lipsă pentru hrana populațiunii.

Cartofii să fie aburiți în căzane anume întocmite, deoarece sunt mai nutritivi decât fierți.

Piciocile (topinambur) încă sunt un nutreț sănătos și să păzunează de regulă cu porcii pe locul unde au crescut.

Traverile (comina) dela struguri atât proaspete cât și uscate sunt gustoase.

Ce privește grăunțele și borhoturile (lături) dela fabrici, acestea sunt neîntrecute, pacostea e ca — în-deosebi grăunțele — sunt de lipsă pentru hrana armatei, ear economul trebuie să se mulțumească cu tărâte și turte de oleiu, ca cele mai nutritive nutrețuri.

Resturile dela fabricile de bere, spirt și zahăr deasemenea sunt foarte bune și astăzi sunt și mai ieftine față de prețul altor nutrețuri, deoarece azi fabricile de regulă nu mai prea țin vite multe la îngrășat, fiind preferurile lor prea ridicare.

La toată întâmplarea, că o pregătire cu-minte a nutrețurilor le va ridica mult valoarea. Prin o pregătire bună nutrețurile sunt mai gustoase, vita le roade mai bine, rămân mai puțin ogrinji și mistuindu-le mai bine ele sunt mai folositoare.

Prin tăierea nutrețurilor păioase și a tullelor împiedecăm risipirea și prădarea acestora și ele amestecate cu nutrețuri apătoase sunt mai bune.

Grăunțele zdrobite resp. măcinate sunt foarte gustoase. Ele să fie totdeauna strepite cu apă când le dăm singure la vite, căci cu făină uscate și prăvoase le suflă vitele și le risipesc.

Dealtfel e mai cuminte a le amesteca printre nutrețurile tăiate, ca și turtele, cari să se zdrobească mărunț, ear să nu se opărească căci să mistuesc cu mult mai greu, ca mărunțite. In cele de sus am schițat mai pe scurt o seamă de lucrări folositoare și vrednice de urmat la îngrijirea nutririi vitelor pe iarna cari astăzi — când fiește care grăunț trebuie folosit cu cea mai mare cruțare — au o însemnătate îndoită față de vremurile normale ale binecuvântatei și doritei păcii.

I. Oțoiu.

Calendarul Poporului pe 1916

în 15 Decembrie n.c. e gata, iar din 18 se va pune în vânzare, fiindcă în aceste 3 zile trece prin cenzura procuraturii.

Ca în toți anii, așa și acum, „Calendarul Poporului“ pe lângă partea calendaristică mai cuprinde diferiți articoli literari, poezii populare și din război, sfaturi, anecdote etc.

O deosebită atenție se dă asupra războiului actual, despre care se face o descriere asupra tuturor întâmplărilor din acest an. Descrierea războiului e

ilustrată cu multe chipuri interesante, cum și mai multe mape, astfel că cetitorul își va putea ușor face o icoană a marilor frământări din zilele noastre, ca și cari nu s'a mai pomenit.

Nimenea să nu întrelase a comanda acest calendar atât de ieftin și potrivit în casa românească, pe care o împodobește de peste 30 de ani. De aceea nu-ți comanda alt calendar, până când nu vei vedea „Calendarul Poporului“ dela Sibiu. Prețul e tot cel vechiu: 40 bani un exemplar, iar pentru poștă 5 bani deosebit. Ceice comandă dela 10 bucăți în sus, primesc rabatul cuvenit, ca și în anii trecuți. — Amănunte mai de aproape vom publica într'un număr viitor.

Comande de călindare mai puțin de 10 bucăți trebuie plătite înainte, precum și cele de pe câmpul de luptă, altcum nu să trimit.

Cine dorește să se ocupe cu vinderea calendarului să ceară cât mai îngrabă condițiile pentru vânzătorii de calendare, cari să trimit la dorință gratis și franco.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșeș.
Tiparul: „Tipografia Poporului“

Rufele Schicht — rufe de războiu

se spală mai ieftin, mai cu cruțare și mai bine.

Inmoaie rufele cu extract pentru spălare „Frauenlob“, câteva ore sau peste noapte, spală apoi, ca de obicei cu puțin săpun, mai bine cu săpun „Schicht“ marca Hirsch. Vei avea rufele cele mai curate și Vei cruța lucru, timp, bani și săpun.

Ominolul este mijlocul cel mai bun pentru curățirea mânilor și frecarea podinei din bucătărie și odăi.

Nr. 2203/914 2268

Publicațiune.

Comuna Felek (Avrig) esarândeză pe calea licitațiunii publice pășunatul din muntele Clabucet—Bacoviceanul.

Licitațiunea se va ținea în 18 Decembrie 1915 la 8 ore a. m.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea la primăria comunală.

Felek, în 10 Decembrie 1915.

Primăria comunală.

Anunț.

Eu o nevastă văduvă cu milă asut bărbatul meu care s'au perdit pe Câmpul de Luptă în Galipoli în anu 1914 din 16—18 Octombrie lângă Comuna (Tobdnița) a cătănit la Homvezi Sibiu cu numele George Zidariu cine știe despre el ceva capătă 10 k. să se adreseze la adresa aceasta Todoseia lui George Zidariu C. Călnicu u. p. Szászsebes Nagyszében 2269

Moară de arândat.

„Insoțirea de credit din Pálos, comitatul Tárnavai-mári arândează pe calea licitațiunii publice ce se va ținea în 5 Decembrie st. n. 1915 moara sa cu două petri mânate de un motor de olei brut. Arândarea durează 3 ani“.

Caut de ucenic

un băiat din familie bună care posedă si limba maghiară și are baremi 2 clase gimnaziale ori reale. Traian Baicu, comerciant în Zalatna.

Aviz.

In Szibiel, comună cu peste 1000 locuitori, pretura Săliștei, comitatul Szeben (Sibiu) se dă în arândă în condițiuni favorabile, pe unul sau pe 3 ani, o moară cu 2 petri în stare bună și situată în mijlocul satului.

Doritorii să vină la subscrieșu spre a ne înțelege.

Dumitru Bârs

Endovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

stoffs chiar acum, pentru halme de bărbați stoffe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și halme de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune acordă noutățile de stoffe pentru pantaloni și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Amplasarea atelierului conștient în atelierul meu, imi permite a atrage deosebita atențiune a On. domni preșți și teologi abonați. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de halme în timpul de 24 ore. — Uniforme pentru muncitori cum și tot felul de articole confecționez după prescripție creștină sau civilă.

Ca practicant

se primește un tânăr din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clase medii la Firma

Ioan Comșa & Fiu Seliște

precum și un Comis (specialist în manufactură se preferă).

Să caută 8—10 calfe.

Să caută 8—10 calfe de pantofar pentru lucru de comandă și târg. De păreche 3—4 50 coroane. — Adresa: Petru Câmpian, pantofar, Szelistye.

Cumpărăm

tot felul de cereale: grâ 1, orz, ovăș fasole (mazere albă) în orice cantitate! Birou și magazin agricol, C. Băla Szászsebes.

Vechiul birt și han

odinloară

„La Apolzeana“

Sibiu strada Rosenanger Nr. 7, aranjat modern cu toate celea aparținătoare de el să dă în arândă. Doritorii să se adreseze acolo.

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și inzeștrăat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de pildă a celor căzuți în războiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor avea scăzământ la plată.

Rugând să-mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stimă:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,
vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

„FOAIA POPORULUI“

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetitorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul abonamentului este: 2 cor. pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altundeva, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postală, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foia la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

MOBILE

lucrate solid și conștiențios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIIU — NAGYSZEBEN, A.A.A.A.

str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL

pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

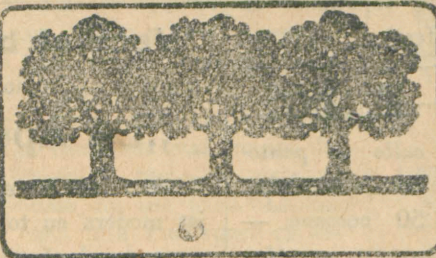
Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari cunosc atât la orașe cât și la sate

124

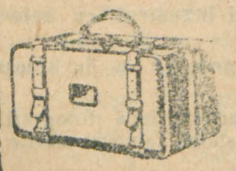
Că berea e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cămpăritorii se înmulțesc mereu

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru călătorie, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și precovături, portimonice și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzozi) permanent în depozit.

Toate articolele din brânsele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.—Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandă prin poștă se efectuează prompt și conștiențios.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Loteria de clase

a 35-a reg. ung. priv.

110.000 Lozuri

55.000 câștiguri

Tot al doilea loz câștigă!

1,000.000
600.000
400.000
200.000
100.000
90.000
80.000

etc. etc. etc.

La clasa I.

Tragerea va fi 21 și 22 Decembrie a. c. pentru care recomand și trimit lozuri originale, pe lângă prețurile oficiale de

Cor.	1.50	3.—	6.—	12.—
pentru	1/8	1/4	1/2	1/1

Julius Friede & Comp.

Colectură principală,

Strada Cisnădiei 1 SIBIIU Strada Cisnădiei 1

Comandele se fac mai simplu prin mandat poștal, scriinduse pe coupon partea de loz dorită. La Cerere se trimit lozuri și pe lângă rambursă. Cereți gratis și franco planuș oficios al loteriei și Cheque-uri pentru trimiterea gratis a banilor.

Informații se dau cu plăcere.

Crema de dinți

KALODONT

70 filleri

Sprrijiniți industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie“.
Sibiu, Strada Ounei (Burgergasse) Nr. 7, Sibiu.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghețe

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați.

Prețul după cursul zilei

1500 părechi de bocconci

cu prețul dela 20 cor până la 28 cor. lucrați din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și militari.

Serviciu prompt.

Tot același depozit se află în strada Cisnădiei Nr. 49 sub firma L. Ban.

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!